

F. t. l. om retten til fotografiske billeder.

værende lovforslags § 2, 2. stk., og for så vidt angår den økonomiske skade efter omstændighederne af § 15 i loven om uretmæssig konkurrence. Endelig vil man understrege, at der må lægges afgørende vægt på de ord i lovteksten, der bestemmer, at der uden fotografens samtykke kun må fremstilles enkelte kopier af hvert billede, og at de fremstillede kopier ikke må udnyttes i noget ikke privat øjemed.

Til § 6.

Bestemmelsen udgør et sidestykke til § 12 i forslaget til lov om ophavsret. Adskillige af de værker, der efter den sidstnævnte regel skal kunne fotograferes af arkiver og biblioteker, indeholder også fotografier, og navnlig af den grund er der behov for en til § 12 svarende bestemmelse i fotografi-loven.

Til § 7.

Den i stk. 1 optagne regel om retten til at gengive fotografiske billeder i kritiske, videnskabelige og alment oplysende fremstillinger svarer til § 14, stk. 2 i forslaget til lov om ophavsret. Medens ophavsmanden imidlertid ved gengivelsen af kunstværker i en alment oplysende fremstilling kun skal have krav på vederlag, når to eller flere af hans værker tages med, har man på anbefaling af deltagerne i det nordiske ophavsretsmøde i København i 1957 formuleret bestemmelsen i fotografiloven således, at det fremgår, at der skal ydes vederlag ved enhver gengivelse, altså også når kun ét billede er anvendt. For fotografiers vedkommende er gengivelsen i alment oplysende værker et overordentlig vigtigt anvendelsesområde, og der foreligger næppe grund til i noget tilfælde at tillade vederlagsfri gengivelse. Nogen parallel med de i forslaget til lov om ophavsret § 14 omhandlede kunstværker kan ikke drages. Fotografiernes udnyttelse som illustrationer sker under helt andre forudsætninger end kunstværkernes.

Bestemmelsen i stk. 2, hvorefter det er tilladt at gengive offentliggjorte fotografiske billeder i tilslutning til teksten i et værk til brug ved undervisning, svarer til reglen om kunstværker i § 16 i forslaget til lov om ophavsret. Man har dog ikke anset det for nødvendigt at overføre bestemmelsen i § 16 om, at låneadgangen først indtræder, når et vist tidsrum er forløbet siden kunstværkets (billedets) offentliggørelse.

Fotografen har krav på vederlag.

I dagspressens nyhedsformidling benyttes gengivelser af fotografiske billeder i stadigt stigende omfang. Et krav om, at der i sådanne tilfælde forud for gengivelsen skulle indhentes samtykke fra fotografen eller fra andre berettigede, f. eks.

bestilleren i henhold til § 12, ville i alt for høj grad vanskeliggøre pressens arbejde, og man har derfor i stk. 3 optaget en bestemmelse, der tillader dagbladene uden forud indhentet tilladelse at gengive fotografiske billeder i forbindelse med omtalen af begivenheder af almindelig interesse.

Fotografen eller den, som hans ret eventuelt er overgået til, har krav på vederlag, der i tilfælde af strid om dets størrelse kan kræves fastsat af et af undervisningsministeriet nedsat nævn, jfr. § 16.

Bestemmelsen i stk. 3 var ikke optaget i det i betænkningen af 1951 optagne udkast til lov.

Til § 8.

Bestemmelsen er optaget efter svensk forbillede og findes ikke i det forslag, der indeholdes i kommissionsbetænkningen af 1951.

Det synes rimeligt at give adgang til i reportager om dagsbegivenheder at medtage sådanne fotografier, der vises som led i dagsbegivenheden. Noget stærkt behov for en regel herom kan ganske vist næppe siges at foreligge, men man har for fuldstændighedens skyld anset det for rigtigst at optage reglen.

Til § 9.

I § 22 stk. 1 i forslaget til lov om ophavsret er der stillet forslag om en tvangsgicens for så vidt angår litterære og kunstneriske værkers benyttelse i radio- og fjernsynsudsendelser. Praktiske grunde taler for, at der ligeledes indføres tvangsgicens med hensyn til visningen af fotografier i Danmarks Radios fjernsynsudsendelser. I modsætning til hvad tilfældet er på ophavsrettens område, har man imidlertid ikke her anset det for muligt at gøre radioens ret afhængig af, at der af en organisation er givet generel tilladelse til udsendelse af medlemmernes frembringelser. Bestemmelsen er derfor udformet som en almindelig tvangsgicens, der kun bliver uvirksom, såfremt fotografen har forbudt billedets udsendelse.

Til § 10.

Ved bestemmelsen begrænses den fotografen i medfør af § 1 tillagte eneret til at vise billedet offentligt.

For kunstværkers vedkommende gælder det efter § 25 i forslaget til lov om ophavsret, at ophavsmandens eneret til at vise værker offentligt bortfalder, for så vidt angår overdragne eller udgivne eksemplarer. Tilsvarende bør gælde for fotografier med hensyn til den forevisning, der finder sted, ved at billedet *udstilles offentligt*.

De nordiske fotografforbund har ønsket, at retten til udstilling forbeholdes fotografen, i hvert fald